

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
I PRZEDMIOTOWE ZASADY
OCENIANIA Z JEZYKA
POLSKIEGO W KLASACH IV - VI**

1. Cele systemu oceniania:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
2. Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

2. Obszary oceniania:

1. Motywowanie (wypowiedzi dotyczące tekstów kultury, wypowiedzi na temat przeżyć i doświadczeń ucznia, prowadzenie dyskusji, recytacje i inne).
2. Słuchanie (rozumienie i wykonywanie poleceń, rozumienie wypowiedzi, audycji, przedstawienia teatralnego).
3. Pisanie(prace domowe, prace klasowe, dyktanda, kartkówki, prowadzenie zeszytu przedmiotowego).
5. Czytanie (czytanie bez przygotowania , czytanie z przygotowaniem, ciche czytanie ze zrozumieniem, czytanie z podziałem na role).
5. Korzystanie z informacji (posługiwanie się słownikami, encyklopediami, , katalogami,, wyszukiwanie informacji w internecie, weryfikowanie informacji).
6. Rozumienie pojęć (posługiwanie się poznanymi pojęciami w praktyce).
7. Nauka o języku(odpowiedzi, kartkówki, testy, sprawdziany).
8. Aktywność (systematyczność, zaangażowanie, samodzielność w zdobywaniu informacji, kultura języka).
9. Inne działania (praca w grupach, udział w akademiach i przedstawieniach, udział w konkursach, działania twórcze).

3. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

1. Testy ze znajomości lektury.
2. Testy czytania ze zrozumieniem.
3. Sprawdziany literackie.
4. Wypracowania klasowe.
5. Sprawdziany gramatyczne.

6. Sprawdziany ortograficzne.
7. Kartkówki (krótkie sprawdziany wiedzy i umiejętności).
8. Prace domowe(w tym wypracowania domowe).
9. Odpowiedzi ustne.
10. Ocena głośnego czytania.
11. Recytacje.
12. Aktywność na lekcji.
13. Inne działania (praca w grupach, udział w konkursach, działania twórcze).

4. Kryteria oceniania prac pisemnych:

- zgodność z tematem,
- zastosowanie właściwej formy wypowiedzi,
- poprawność merytoryczna(rzeczowa),
- przyczynowo – skutkowe przedstawienie zdarzeń(jeśli wymaga tego forma wypowiedzi),
- argumentowanie,
- kompozycja,
- bogactwo użytego słownictwa,
- poprawność językowa, stylistyczna, ortograficzna i interpunkcyjna.

5. Kryteria oceniania testów i sprawdzianów(przeliczanie punktów na oceny szkolne)

System procentowy stanowi podstawę określania ocen ze sprawdzianów i przedstawia się następująco:

- ocena celująca – 100% oraz bezbłędnie wykonane zadanie dodatkowe
- ocena bardzo dobra - 100%-91%
- ocena dobra – 90% - 76%
- ocena dostateczna 75% - 55%
- ocena dopuszczająca 54% - 40%
- ocena niedostateczna – 39%- 0%

7. Kryteria oceniania dyktanda

1. OCENA CELUJĄCA	-	0 błędów ortograficznych;
2. OCENA BARDZO DOBRA	-	0 błędów ortograficznych , 1 -2 błędy interpunkcyjne;
3. OCENA DOBRA	- lub	1 błąd ortograficzny rażący , 0 błędów ortograficznych i 3 błędy interpunkcyjne ; 2 błędy ortograficzne
4. OCENA DOSTATECZNA	- lub	3 błędy ortograficzne rażące 2 błędy ortograficzne rażące i 3 błędy interpunkcyjne
5. OCENA DOPUSZCZAJĄCA	- lub	4 błędy ortograficzne rażące 3 błędy ortograficzne rażące i 3 błędy interpunkcyjne .

Za błędy ortograficzne rażące /zasadnicze/ uznaje się ;

- błędy w zakresie : rz - ż ; ó – u ; ch – h ;
- użycie wielkiej litery w rzeczownikach własnych;
- pisownię przeczenia „ nie” z różnymi częściami mowy;
- pisownia wyrazów z ą, ę, on, om, en, em ;
- pisownia -i,-ii, -ji w rzeczownikach.

Pozostałe uważa się za błędy drugorzędne - 3 bł. drugorzędne traktuje się w ocenie jako 1 bł. rażący .

3 błędy interpunkcyjne traktuje się jak 1 bł. zasadniczy.

Powyższe kryteria obowiązują od klasy IV-VI.

8. Zasady oceniania ucznia dyslektycznego.

1. Uczeń dyslektyczny podczas pisania wypracowań korzysta ze słownika ortograficznego.
2. Uczeń dyslektyczny pisze ze słuchu lub uzupełnia luki w tekście dyktanda.
3. Zmniejszenie wymagań odnośnie do poprawności ortograficznej będzie również przejawiało się stosowaniem wobec niego następującej oceny jego błędów ortograficznych:

1 błąd ortograficzny – ocena celująca

2 błędy – ocena bardzo dobra

3 błędy – ocena dobra+

4- 5 błędy – ocena dobra

6 błędów – ocena dostateczna +

6-7 błędów – ocena dostateczna

8 błędów – ocena dopuszczająca +

9- 10 błędów – ocena dopuszczająca

powyżej 11 błędów ocena niedostateczna

Wymagania edukacyjne dla klasy IV

OCENA CELUJĄCA

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,

- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi,
- interpretuje głosowo utwory poetyckie.
- posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy IV.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń :

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe,
- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,
- potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV (opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, kartka pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, pamiętnik, notatka w postaci schematu),
- zachowuje trójdzielą kompozycję opowiadania,
- dba o prawidłowy układ graficzny wypowiedzi pisemnej – akapity,
- redaguje opowiadanie z dialogiem,
- formułuje morał wynikający z baśni,
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu,
- samodzielnie sporządza plan odtwórczy tekstu literackiego i kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą,
- ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje,
- samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym,

- analizuje utwór poetycki, wskazując: epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu,
- płynnie czyta nowy tekst,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- biegle rozróżnia części mowy poznane w IV klasie,
- wskazuje różnicę między osobową a nieosobową (bezokoliczniki) formą czasownika.
- poprawnie stosuje formy liczby, osoby, rodzaju, czasu,
- biegle odmienia rzeczowniki przez przypadki i poprawnie stosuje je w zdaniach,
- odmienia przymiotniki i zauważa zależność form przymiotnika od określanego rzeczownika,
- dostrzega związki między przysłówkiem a czasownikiem,
- rozwija zdania pojedyncze nierozwinięte odpowiednio dobranymi określeniami,
- przekształca zdanie na równoważnik zdania (i odwrotnie),
- rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze i złożone,
- buduje zdanie z podanych związków wyrazowych,
- samodzielnie przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego,
- sprawnie odróżnia głoski od liter, spółgłoski od samogłosek,
- rozróżnia „i” jako samogłoskę lub zmiękczenie,
- uzasadnia pisownię wyrazów z trudnością ortograficzną,
- wyodrębnia wtrącenia przecinkami.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela trudne,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, także nieobowiązkowe,
- czyta poprawnie, ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje, stosuje zasady prawidłowego przestankowania,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- próbuje oceniać zachowania bohaterów literackich oraz formułuje ogólne wnioski o utworach,

- potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV (opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, kartka pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, pamiętnik, notatka w postaci schematu),
- redaguje pytania do tekstu,
- poprawnie sporządza plan ramowy,
- zna i wymienia cechy gatunkowe baśni,
- rozróżnia pojęcia: wyraz bliskoznaczny i wyraz przeciwstawny,
- sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym,
- wskazuje w wierszu: epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy, wersy i strofy,
- rozróżnia części mowy poznane w klasie czwartej,
- poprawnie odmienia i stosuje w zdaniach czasowniki i rzeczowniki,
- odróżnia czas przyszły złożony czasowników od czasu przyszłego prostego,
- poprawnie odmienia przymiotniki,
- tworzy przysłówki od przymiotników,
- wskazuje w zdaniu podmiot, orzeczenie i określenia. Wyróżnia grupę podmiotu i grupę orzeczenia,
- układa zdania pojedyncze i złożone,
- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania,
- przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego (trudniejsze przykłady z pomocą nauczyciela),
- wyróżnia głoski, litery, samogłoski i spółgłoski,
- określa spółgłoski,
- poprawnie dzieli wyrazy na sylaby,
- zna reguły dotyczące pisowni „nie” z rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami,
- zna zasady dotyczące pisowni „ą” i „ę” w wyrazach,
- stosuje poznane reguły ortograficzne w pracach pisemnych i ćwiczeniach,
- poprawnie stawia przecinek w zdaniach złożonych.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- w znacznej mierze opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko łatwe zadania, trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,

- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół poprawnie buduje zdania, właściwie stosuje poznane słownictwo i zasady ortograficzne,
- z pomocą nauczyciela redaguje formy wypowiedzi przewidziane w programie klasy IV (opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, kartka pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, pamiętnik, notatka w postaci schematu),
- umie wymienić elementy świata przedstawionego,
- odróżnia opis od opowiadania,
- wie, co to jest epitet, porównanie, uosobienie, wers, strofa, rym,
- zna pojęcie baśni,
- w baśniach odróżnia postacie i wydarzenia realistyczne od fantastycznych,
- tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie,
- rozpoznaje poznane części mowy,
- rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu i czasownik w roli orzeczenia,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki,
- odróżnia przysłówki od innych części mowy,
- rozpoznaje typy zdań ze względu na cel wypowiedzi (pytające, rozkazujące, oznajmujące),
- podane zdania dzieli na pojedyncze i złożone,
- rozróżnia głoski, litery,
- pomocą nauczyciela określa spółgłoski,
- dzieli wyrazy na sylaby,
- zna reguły dotyczące pisowni wyrazów z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „h”, „ch”,
- zna zasady dotyczące pisowni „nie” z czasownikami i poprawnie je stosuje,
- stosuje znaki przestankowe: przecinek (przy wymienianiu), dwukropek, myślnik,
- dokonuje poprawy popełnionych błędów.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń :

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej-wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty,

- często nie potrafi poprawnie wykonać samodzielnie i poprawnie zadań domowych, ale podejmuje takie próby,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, często bez odpowiedniej intonacji.
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów, ale podejmuje próby ich odbioru,
- ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem zdań,
- błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie,
- przy pomocy nauczyciela rozróżnia poznane części mowy,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki (łatwe przykłady),
- wskazuje podmiot i orzeczenie,
- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje,
- wyróżnia głoski, litery i sylaby,
- zna podstawowe zasady ortograficzne (pisownia wyrazów z „ó” wymiennym, „rz” wymiennym, pisownia imion, nazwisk, prostych nazw geograficznych),
- z pomocą nauczyciela dokonuje poprawy popełnionych błędów,
- stosuje odpowiednie znaki przestankowe na końcu zdania.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości z fleksji, składni, fonetyki, słownictwa, ortografii w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi,
- ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności,
- nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych oraz nie wyznacza granicy zdania.

Wymagania edukacyjne dla klasy V

OCENA CELUJACA

Uczeń :

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania,
- samodzielnie rozwija zainteresowania i zdobywa wiedzę,
- formułuje bezbłędnie wypowiedzi wielozdaniowe ze świadomością intencji,
- posługuje się bogatym słownictwem, w tym wieloma związkami frazeologicznymi,
- potrafi w dyskusji przywołać tytuły i treść tekstów kultury wykraczających poza podstawę programową,
- recytuje, modulując odpowiednio głos, bezbłędnie akcentując wyrazy i interpretując głosowo tekst,
- słuchając tekstu literackiego, interpretuje jego przenośny sens,
- analizuje i interpretuje teksty kultury spoza kanonu lektur, podejmuje próby krytycznej oceny różnych tekstów kultury,
- pisze bezbłędnie prace stylistyczne, posługując się wymaganą formą wypowiedzi, stosuje bogate słownictwo, wykorzystuje w pracach pisemnych zdobytą wiedzę oraz swoje obserwacje i wnioski,
- samodzielnie pisze wiersz, układa rymowankę lub zagadkę,
- świadomie i krytycznie korzysta z różnych źródeł informacji,
- posługuje się poprawnie terminami, których znajomość nie została objęta programem nauczania,
- wykonuje ćwiczenia z zakresu nauki o języku, wykraczające poza obowiązujący program nauczania.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- sprawnie porozumiewa się z innymi ze świadomością intencji w sytuacjach nowych i nietypowych, jest świadomy znaczenia kulturalnego odnoszenia się do rozmówcy,
- poprawnie formułuje wielozdaniową wypowiedź, stosując elementy opisu,
- aktywnie uczestniczy w dyskusji, argumentując swoje zdanie, potrafi prowadzić dyskusje,
- bezbłędnie recytuje, dbając o odpowiednią dykcję i interpretując głosowo tekst,

- poprawnie stosuje przysłowia i związki frazeologiczne- uważnie słucha ze zrozumieniem wypowiedzi nauczyciela oraz uczniów i sporządza notatki,
- słuchając tekstu, trafnie określa jego formę (opis, opowiadanie, sprawozdanie, streszczenie),
- pisze bezbłędnie prace stylistyczne, posługując się wymaganą formą wypowiedzi9 notatka, plan, dialog, pisma użytkowe, opis, opowiadanie, sprawozdanie, streszczenie),
- w pracach pisemnych stosuje bogate słownictwo oraz odpowiedni zapis,
- potrafi korzystać z wielu źródeł informacji,
- potrafi posługiwać się słownikami i encyklopediami,
- rozumie zasady działania reklamy jako jednego ze źródeł informacji,
- potrafi posługiwać się nowo poznanymi pojęciami, używa je we właściwych kontekstach,
- bezbłędnie wykonuje ćwiczenia z zakresu nauki o języku.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- porozumiewa się z innymi ze świadomością intencji,
- potrafi w rozmowie przyjmować rolę nadawcy i odbiorcy,
- formułuje wielozdaniowe wypowiedzi,
- uczestniczy w dyskusji, argumentując swoje stanowisko,
- określa tematykę wysłuchanej wypowiedzi, wskazuje ogólną problematykę i szczegóły wypowiedzi,
- rozpoznaje elementy wysłuchanej wypowiedzi (dialog, opis, opowiadanie),
- potrafi uważnie i uprzejmie wysłuchać rozmówcy,
- w wypowiedziach pisemnych stosuje zdania rozwinięte,
- argumentuje pisemnie swoje opinie na dany temat,
- potrafi samodzielnie ułożyć plan opowiadania oraz dialog, a także sprawozdanie, streszczenie,
- potrafi korzystać z wielu źródeł informacji,
- potrafi posługiwać się słownikami,
- zarówno w wypowiedziach ustnych , jak i pisemnych stosuje nowo poznane terminy,
- z reguły poprawnie wykonuje ćwiczenia językowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń :

- wypowiada się , stosując najczęściej krótkie zdania,
- potrafi ustnie określić główny temat utworu i wymienić jego bohaterów,
- w wypowiedziach ustnych przestrzega podstawowych zasad gramatycznych,
- potrafi rozróżnić nadawcę i adresata wypowiedzi,
- rozumie treść wysłuchanej wypowiedzi,
- potrafi w sposób kulturalny uczestniczyć w rozmowie i dyskusji,
- poprawnie zapisuje zdania pojedyncze i złożone,
- przy pomocy nauczyciela potrafi ułożyć notatkę, prosty dialog, zapisuje wydarzenia w kolejności chronologicznej,
- przy pomocy nauczyciela potrafi zredagować krótki opis, proste opowiadanie, streszczenie,
- stosuje podstawowe reguły ortografii i interpunkcji,
- potrafi wskazać źródło informacji,
- potrafi korzystać ze słownika ortograficznego,
- rozumie znaczenie nowo poznanych terminów i przy pomocy nauczyciela posługuje się nimi,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje ćwiczenia z zakresu nauki o języku.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- w wypowiedziach ustnych z trudnością stosuje intencje nadawcy w sytuacjach nowych i nietypowych,
- nieudolnie tworzy wypowiedzi ustne,
- próbuje włączyć się do dyskusji,
- potrafi kulturalnie odnosić się do rozmówcy,
- rozumie znaczenie niektórych poznanych przysłów i związków frazeologicznych,
- słuchając czyjejś wypowiedzi , podejmuje próby odróżnienia informacji ważnych od mniej istotnych,
- z trudnością rozpoznaje elementy opisu i opowiadania w czasie słuchania tekstu,
- zapisuje jedynie proste zdania,

- przy pomocy nauczyciela próbuje stworzyć prostą notatkę, uzupełnić zdania czy wypisać podstawowe dane z tekstu,
- pisze w miarę czytelnie, stara się stosować podstawowe reguły ortograficzne,
- wymienia podstawowe źródła informacji i korzysta z nich przy pomocy nauczyciela,
- rozumie znaczenie podstawowych terminów literackich i gramatycznych,
- przy pomocy nauczyciela stara się stosować podstawowe reguły ortograficzne i interpunkcyjne,
- przy wydatnej pomocy nauczyciela wykonuje ćwiczenia z zakresu nauki o języku.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania,
- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- nie potrafi stworzyć logicznej i spójnej wypowiedzi ustnej,
- nie potrafi uczestniczyć w dyskusji,
- nie potrafi wskazać podstawowych elementów wysłuchanego tekstu,
- jego prace pisemne zawierają błędy stylistyczne składniowe, utrudniające zrozumienie wypowiedzi,
- nie potrafi prawidłowo zbudować pisemnej wypowiedzi zgodnej z wymaganą formą,
- nie potrafi zapisać tekstu czytelnie,
- nie stosuje podstawowych reguł ortograficznych i interpunkcyjnych,
- nie potrafi korzystać ze źródeł informacji,
- nie przyswoił podstawowych terminów literackich i gramatycznych,
- nie potrafi rozwiązać prostych zadań, ćwiczeń, poleceń,
- nie wykazuje chęci samodzielnego myślenia.

Wymagania edukacyjne dla klasy VI

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- bezbłędnie i twórczo redaguje różne teksty literackie, użytkowe oraz publicystyczne,
- podaje oryginalne, wykraczające poza program rozwiązania,
- jest niezwykle aktywny na lekcji,

- bezbłędnie wypowiada się na dany temat,
- potrafi ustosunkować się do krytycznie rozważanego problemu,
- wykazuje się dojrzałością myślenia,
- uczestniczy w konkursach polonistycznych i tematycznych, które podejmują zagadnienia literackie.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- rozumie i stosuje w rozmowie elementy komunikacji werbalnej,
- zna i potrafi zastosować różne formy zapisu dialogu,
- odczytuje metaforyczny sens tekstu,
- porządkuje wydarzenia zgodnie z ich chronologią,
- redaguje całkowicie poprawnie pod względem stylistycznym, językowym, ortograficznym oraz merytorycznym wszystkie przewidziane w podstawie programowej i standardach wymagań egzaminacyjnych dla klasy VI formy wypowiedzi pisemnej,
- redaguje opowiadanie z punktu widzenia różnych postaci,
- redaguje teksty całkowicie poprawne pod względem kompozycji, czytelne, i estetyczne,
- buduje całkowicie poprawne wypowiedzi ustne,
- w redagowaniu wypowiedzi pisemnych wykazuje się kreatywnością,
- dostrzega i rozważa problem zawarty w utworze literackim,
- bezbłędnie rozpoznaje związki wyrazowe,
- poprawnie objaśnia realne, przenośne i symboliczne znaczenie związków wyrazowych,
- zna i bezbłędnie stosuje terminologię słowotwórczą,
- zna i poprawnie zapisuje skróty i skrótowce,
- poprawnie zapisuje wyrazy obcego pochodzenia,
- w recytacjach wierszy uwzględnia poprawne akcentowanie oraz intonacje zdania,
- poprawnie nazywa cechy liryki, epiki, dramatu,
- bezbłędnie wskazuje elementy tła obyczajowego,
- rozróżnia typy bohaterów, typy narracji,
- bezbłędnie określa w utworze zdarzenia, wątki, fabułę i akcję,
- bezbłędnie różnicuje pojęcie fikcji literackiej i świata realistycznego,
- zna i poprawnie określa rodzaje powieści ze względu na czas prezentowanych zdarzeń oraz ze względu na tematykę powieści,
- różnicuje wiersz wolny i sylabiczny,

- poprawnie analizuje i interpretuje treść wiersza,
- bezbłędnie ukazuje role podmiotu lirycznego w wierszu,
- zna środki poetyckie i potrafi wskazać je w utworze,
- potrafi zanalizować pozaliterackie teksty kultury, np. obraz malarski, rzeźbę,
- tworzy wypowiedzi pisemne z uwzględnieniem określonych stylów,
- określa różnice stylów językowych,
- poprawnie redaguje teksty reklamowe, artykuły do gazetki szkolnej, e-maile, sms-y, scenariusze przedstawień,
- sporządza poprawną notatkę z tekstu prasowego,
- sprawnie posługuje się w mowie i piśmie i terminami związanymi z mediami,
- bezbłędnie wykonuje ćwiczenia z zakresu nauki o języku.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- rozróżnia pojęcia nadawcy i odbiorcy,
- czyta teksty ze zrozumieniem,
- odczytuje dosłowny sens tekstu,
- porządkuje wydarzenia w tekście,
- ocenia postawy bohaterów,
- wyszukuje fragmenty tekstu na poparcie własnego stanowiska,
- redaguje w większości samodzielnie i w miarę poprawnie pod względem stylistycznym, językowym, ortograficznym oraz merytorycznym wszystkie przewidziane w podstawie programowej i standardach egzaminacyjnych dla klasy VI formy wypowiedzi pisemnej,
- redaguje teksty poprawne pod względem kompozycji, czytelne i estetyczne,
- buduje poprawne wypowiedzi ustne,
- porównuje różne formy przekazu treści,
- rozpoznaje związki wyrazowe,
- wyodrębnia i analizuje związki wyrazowe,
- poprawnie nazywa cechy epiki, liryki i dramatu,
- rozróżnia typy bohaterów, typy narracji,
- określa czas i miejsce akcji,
- wskazuje elementy tła obyczajowego,
- określa w utworze zdarzenia, wątki, fabułę i akcję,
- odróżnia nowele od powieści,

- zna wyznaczniki utworu dramatycznego: akty, sceny, tekst główny i didaskalia,
- odczytuje i podejmuje próby analizy treści wiersza,
- dostrzega role podmiotu lirycznego w wierszu,
- zna podstawowe środki poetyckie i potrafi je wskazać w utworze,
- rozróżnia pojęcie fikcji literackiej i świata rzeczywistego,
- odczytuje treści pozaliterackich tekstów kultury, np. obrazu malarskiego czy rzeźby,
- dostosowuje styl wypowiedzi do określonej sytuacji komunikacyjnej,
- redaguje teksty reklamowe, artykuły do gazetki szkolnej , e-maile, sms-y, scenariusze przedstawień,
- odtwarza i analizuje treść tekstów medialnych,
- rozróżnia typy czasopism,
- opiniuje programy i teksty medialne,
- poprawnie wykonuje ćwiczenia językowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- rozróżnia pojęcia nadawcy i odbiorcy,
- rozpoznaje w tekście sytuacje komunikacyjną,
- rozpoznaje intencje wypowiedzi,
- czyta większość tekstów ze zrozumieniem,
- odczytuje w miarę poprawnie sens tekstu,
- podejmuje próby porządkowania wydarzeń w tekście,
- podejmuje próby oceny zachowań bohaterów,
- wyszukuje fragmenty tekstu związane z poleceniami nauczyciela,
- redaguje wszystkie przewidziane w podstawie programowej i standardach egzaminacyjnych dla klasy VI formy wypowiedzi pisemnej,
- dba o poprawność kompozycyjną, zgodność z tematem, czytelność i estetykę prac pisemnych,
- buduje w miarę poprawne wypowiedzi ustne,
- rozpoznaje związki wyrazowe,
- wyodrębnia wyrazy pokrewne i homonimy, podaje synonimy i antonimy,
- poprawnie nazywa cechy opowiadania,
- rozróżnia w tekście epickim narratorka,
- określa czas i miejsce akcji utworu,

- wskazuje elementy tła obyczajowego,
- odczytuje w utworze informacje o zdarzeniach i bohaterach,
- odczytuje i podejmuje próby analizy treści wiersza,
- wskazuje podmiot liryczny w wierszu,
- potrafi wskazać epitet, metaforę i porównanie w wierszu,
- rozumie pojęcie fikcji literackiej,
- rozróżnia język potoczny i literacki na podstawie słownictwa,
- rozróżnia język literacki i gwarowy na podstawie słownictwa,
- próbuje odczytać treść filmów i przedstawień teatralnych,
- opisuje filmy i przedstawienia teatralne,
- odtwarza treść prostych tekstów medialnych,
- wskazuje źródła informacji,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje poprawnie ćwiczenia językowe.

OCENA DOPUSZCZAJACA

Uczeń :

- rozumie pojęcie nadawcy i odbiorcy,
- uczestniczy w rozmowie na forum klasy i w grupach,
- czyta tekst z podziałem na role,
- odczytuje z pomocą innych dosłowny sens tekstu,
- podejmuje próby odtworzenia wydarzeń w tekście,
- podejmuje próby oceny zachowań bohaterów,
- podejmuje próby odpowiedzi na pytania nauczyciela w związku z omawianym tekstem,
- redaguje niektóre przewidziane w podstawie programowej i standardach egzaminacyjnych dla klasy VI formy wypowiedzi pisemnej (np. opowiadanie, ale na poziomie klasy programowo niższej),
 - stara się dbać o poprawność kompozycyjną, zgodność z tematem, czytelność i estetykę prac pisemnych,
- rozpoznaje z pomocą nauczyciela związki wyrazowe,
- wyodrębnia synonimy i antonimy,
- wskazuje osobę narratora,
- wskazuje podmiot liryczny w wierszu,
- z pomocą nauczyciela wyodrębnia zdarzenia i bohaterów w tekście,
- z pomocą nauczyciela określa czas i miejsce akcji utworu,
- odróżnia prozę od poezji,

- rozróżnia język potoczny i literacki na podstawie słownictwa,
- rozróżnia język literacki i gwarowy na podstawie słownictwa,
- rozumie treść niektórych filmów i przedstawień teatralnych,
- wypowiada się o obejrzanym filmie i przedstawieniu teatralnym,
- wie, że czasopisma są źródłem bieżących informacji,
- z wydatną pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia z zakresu nauki o język

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń nie opanował niezbędnego minimum przewidzianego przez podstawę programową oraz standardy wymagań egzaminacyjnych, a w szczególności:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z nauki o języku,
- nie potrafi redagować najprostszyc wypowiedzi,
- nie stosuje zasad poprawności językowej, reguł ortograficznych i interpunkcyjnych,
- nie zna podstawowych pojęć z dziedziny budowy i analizy utworu literackiego,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania,
- nie rozwiązuje nawet pomocą nauczyciela najprostszyc zadań,
- nie wykazuje chęci do pracy na lekcjach i w domu,
- nie wykazuje chęci poprawy ocen niedostatecznych.

Informacje uzupełniające

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości, a jego ocena odzwierciedla faktyczny stan wiedzy i umiejętności.
2. Prace klasowe, sprawdziany, testy, prace domowe i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
3. Prace klasowe, czyli sprawdziany i testy są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
4. Termin realizacji prac klasowych jest ustalany z uczniami, odnotowany w dzienniku i w zeszytach przedmiotowych.
5. Terminarz omawiania lektur ustala się na początku roku szkolnego.

6. Kartkówki są niezapowiedzianą formą kontroli stopnia opanowania wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji i obejmuje od 1- 4 poleceń, na wykonanie których uczniowie otrzymują maksymalnie 15 minut.
7. Ocenę niedostateczną z każdej pracy klasowej można poprawić.
Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od otrzymania oceny. Uczeń poprawia pracę tylko raz, a ocena otrzymana z poprawy jest odnotowana w dzienniku.
8. Poprawa wypracowań domowych ocenionych na ocenę niedostateczną, jest możliwa i odbywa się w terminie nie przekraczającym 2 tygodni od otrzymania oceny.
9. Uczeń ma prawo do trzykrotnego nieprzygotowania się do lekcji w ciągu jednego semestru. Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak znajomości tekstu literackiego /nie dotyczy lektur szkolnych/ brak pracy domowej, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej.
10. Każde kolejne nieprzygotowanie się do lekcji po wyczerpaniu limitu wiąże się z konsekwencjami w postaci oceny niedostatecznej.
11. Uczeń nieobecny na zajęciach lekcyjnych zobowiązany jest uzupełnić zeszyt przedmiotowy oraz zakres materiału realizowany podczas jego nieobecności.
12. W przypadku dłuższej nieobecności lub trudności z samodzielnym uzupełnieniem wiadomości, uczeń może w każdej chwili zgłosić się do nauczyciela, prosząc go o pomoc.
13. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, teście kontrolnym lub innej formie dłuższego sprawdzianu musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie przekraczającym 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.
14. Dłuższa nieobecność w szkole nie zwalnia ucznia z obowiązku znajomości tekstu lektury, realizowanej zgodnie z harmonogramem.
15. Uczeń nieobecny w szkole powyżej jednego tygodnia ma prawo nie być ocenianym przez następny tydzień.
16. Aktywność ucznia podczas lekcji nagradzana jest „ plusem”. Za pięć zgromadzonych plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, umiejętne korzystanie z tekstu literackiego, słowników i innych książek pomocniczych, aktywną pracę w grupie, udział w inscenizacjach.
17. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców, na bieżąco odnotowywane w dzienniku.

18. Sprawdzone, ocenione i omówione prace pisemne, sprawdziany uczniowie otrzymują do wglądu, a ocena zostaje zamieszczona w zeszytach. Rodzic jest zobowiązany potwierdzić podpisem zapoznanie się z oceną.
19. Oddane przez ucznia prace klasowe znajdują się w posiadaniu nauczyciela i przechowywane są w szkole.